

УДК 336.71.330.142.22

Шпортюк Наталія Леонідівна

*кандидат наук з державного управління,
доцент кафедри менеджменту і права
Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет*

Шпортюк Наталья Леонидовна

*кандидат наук по государственному управлению,
доцент кафедры менеджмента и права
Днепропетровский государственный аграрно-экономический университет*

Shportyuk Natalia

*Candidate of Science in Public Administration,
Associate Professor Department of Management and Law
Dnipropetrovsk State Agrarian and Economic University*

Самойленко Ирина Олеговна

*студент
Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету*

Самойленко Ирина Олеговна

*студент
Днепропетровского государственного аграрно-экономического университета*

Samoylenko Iryna

*Student of the
Dnipropetrovsk State Agrarian and Economic University*

**МЕНЕДЖМЕНТ КАПІТАЛУ БАНКУ
МЕНЕДЖМЕНТ КАПИТАЛА БАНКА
MANAGEMENT CAPITAL OF THE BANK**

Анотація. Стаття присвячена аналізу основного завдання менеджменту банківського капіталу та специфіці його здійснення. Розглянуто останні дослідження які стали основоположними в розв'язанні даної проблеми. Акцентовано увагу на управлінні банківським капіталом в умовах розвитку банківської системи України.

Ключові слова: управління капіталом, капітал банку, власний капітал банку.

Аннотация. Статья посвящена анализу основной задачи менеджмента банковского капитала и специфике его осуществления. Рассмотрены последние исследования, которые стали основополагающими в решении данной проблемы. Акцентируется внимание на управлении банковским капиталом в условиях развития банковской системы Украины.

Ключевые слова: управление капиталом, капитал банка, собственный капитал банка.

Summary. The article is devoted to the analysis of the main task of bank capital management and the specifics of its implementation. The last researches that became fundamental in solving this problem are considered. Attention is paid to the management of bank capital in the conditions of development of the banking system of Ukraine.

Key words: capital management, bank stock, equity of the bank.

Постановка проблеми. На сьогодні при дослідженні менеджменту банківського капіталу важливо, брати до уваги не тільки специфіку елементів банківського капіталу як окремих одиниць, а також приділяти велику увагу їх взаємозв'язку і взаємозалежності. Але ми можемо спостерігати,

що в роботах вітчизняних і зарубіжних учених розглядаються лише деякі аспекти формування банківського капіталу. Дослідження, які вони проводять не беруть до уваги особливості функціонування Українських банків на ринкових засадах та в умовах розвитку економіки. На сьогодні майже

немає наукових праць, які б розкривали економічну суть менеджменту банківського капіталу. В економічній літературі та нормативних актах немає однозначного визначення поняття «банківський капітал». Для того щоб дати йому характеристику використовують такі терміни, як «власний банківський капітал», «банківські ресурси», «ресурсна база банку». Не аргументованим є розуміння під банківським капіталом лише його власного капіталу тому, що банки це фінансові посередники, які працюють переважно із запозиченими та залученими коштами. Тому, нерозуміння категорії «банківський капітал» є однією з причин недосконалості організації менеджменту капіталу банку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. До дослідження різних аспектів проблематики банківського капіталу вдавалися багато провідних вітчизняних і зарубіжних економістів. Серед яких українські учені О. Д. Василюк, О. В. Васюренко, А. С. Гальчинський, О. В. Дзюблюк, Т. Т. Ковальчук, А. Г. Мороз, С. В. Мочерний, Д. В. Полозенко, М. И. Савлук, В. М. Федосов. Економісти західних країн: Р. Асхауер, Б. Бухвальд, Ф. Мішкин, Э. Рід, П. Роуз, Дж. Синк, Тімоті У. Кох. Однак, незважаючи на вагомий внесок учених в розробку теми дослідження, залишились більшість питань які є недостатньо розкритими та які необхідно досліджувати і надалі.

Постановка завдання. На основі викладеного можна сформулювати завдання яке полягає у визначенні мети менеджменту капіталу банків, визначенні ролі капіталу, і в дослідженні структури управління власним капіталом банку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Капітал банку (bank capital; capital of a bank) — кошти, спеціально створені фонди та резерви, призначені для забезпечення фінансової стійкості, комерційної та господарської діяльності, відшкодування можливих збитків, і які перебувають у користуванні банку [1].

Капітал банку у процесі його діяльності виконує такі функції: операційну, захисну та регулюючу.

Головною метою управління капіталом банку виступає залучення та постійна підтримка достатнього обсягу капіталу для того, щоб банк міг розширити свою діяльність та створити захист від ризиків. Від величини капіталу залежать і обсяги активних банківських операцій, здатність запозичувати кошти на фінансових ринках, обсяг депозитної бази, та розміри найбільших наданих кредитів. Значущими питаннями залишаються нарощування капітальної бази вітчизняних банків і тоді основною метою менеджменту капіталу є його поповнення.

Основною проблемою з якою стикається менеджмент банку, є залучення та підтримка достатнього обсягу капіталу. Категорію капітал за економічним змістом відносять до коштів власників, які внесені ними на свій ризик. Власники вкладаючи кошти отримують ризик низької доходності капіталу або

збиткової діяльності при якій банк ризикує стати банкрутом, та втратити свої кошти. До капіталу банку відносять: акціонерний капітал, резерви та нерозподілений прибуток, а також можуть відноситись й деякі інші складові згідно з регулюючими правилами даної країни. Найбільшою частиною капіталу за розмірами та за значенням виступає статутний капітал який, сформовано з акціонерного або приватного капіталу внаслідок внесків засновників чи емісії акцій.

Капітал банку виступає в ролі певного щита, який захищає банк від втрат які наступають в наслідок різноманітних ризиків. Банківський капітал є захисником та гарантом для коштів кредиторів та вкладників, тому, що збитки від валютних, кредитних, інвестиційних операцій банку, списують з резервів, що входять до складу капіталу. Величина капіталу банку відіграє вагомий роль в рівні довіри та надійності до банку зі сторони суспільства. Це говорить про важливість проблеми достатності капіталу банку та підбору методів його регулювання у міжнародній банківській практиці.

Власний капітал банку — це спеціально створені фонди і резерви, призначені для забезпечення його економічної стабільності та погашення можливих збитків, які перебувають у користуванні банку впродовж усього періоду його функціонування [2, с. 46–51].

Власний капітал банку є своєрідною основою, на якій створена вся система банківських операцій. Якщо ця основа міцна, то вся система банку стає більш надійною. До основних функцій власного капіталу банку відносять захисну, регулятивну та оперативну.

Управління власним капіталом банку передбачає такі етапи:

1. Формування статутного фонду банку;
2. Розподіл прибутку і формування фондів банку;
3. Підтримання власного капіталу на рівні, достатньому для здійснення місії банку [3, с. 234–238].

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. На основі дослідженого можна сказати, що головною метою процесу управління структурою банківського капіталу є залучення та підтримка достатнього обсягу капіталу для розширення діяльності й створення захисту від ризиків. Величина капіталу визначає обсяги активних операцій банку, розмір депозитної бази, можливості запозичення коштів на фінансових ринках, максимальні розміри кредитів, величину відкритої валютної позиції та ряд інших важливих показників, які істотно впливають на діяльність банку.

Однією з важливих проблем, що постають перед менеджментом банку, є залучення та підтримка достатнього обсягу капіталу. Менеджери банків практиці використовуються два методи поповнення капіталу — це метод внутрішніх джерел поповнення капіталу та метод зовнішніх джерел поповнення капіталу.

Література

1. Закон України «Про банки та банківську діяльність» від 07.12.2000 № 2121-III.
2. Герасимович А. М., Алексеєнко М. Д., Парасій-Вергуненко І. М. Аналіз банківської діяльності / За ред. А. М. Герасимовича. — К.: КНЕУ, 2004. — № 1. — С. 46–51.
3. Юшко С. В., Лугова, А. Критичний аналіз економічної сутності поняття «Капітал підприємства» / С. В. Юшко, А. Лугова // Вісник економіки транспорту і промисловості. — 2015. — № 36. — С. 234–238.

References

1. Zakon Ukrainy «Pro banky ta bankivsjku dijalnistj» vid 07.12.2000 # 2121-III.
2. Gherasymovych A. M., Aleksejenko M. D., Parasij-Verghunenko I. M. Analiz bankivsjkoji dijalnosti / Za red. A. M. Gherasymovycha. — K.: KNEU, 2004. — #1. — S. 46–51.
3. Jushko S. V., Lughova, A. Krytychnyj analiz ekonomichnoji sutnosti ponjattja «Kapital pidpryjemstva» / S. V. Jushko, A. Lughova // Visnyk ekonomiky transportu i promyslovosti. — 2013. — #36. — S. 234–238.